

ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมนิเวศวิทยาอุตสาหกรรม

รายงานผลการดำเนินงาน

ประจำปี 2558

ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมนิเวศวิทยาอุตสาหกรรม Eco-Industry Research and Training Center

คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

:: ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมนิเวศวิทยาอุตสาหกรรม คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สรุปสาระสำคัญของรายงาน ประจำปี 2558

รายงานฉบับนี้ เป็นการรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานของศูนย์วิจัยและฝึกอบรมนิเวศวิทยา อุตสาหกรรม คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี 2558 โดยกล่าวถึงผลการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ได้แก่

- ด้านการทำหน้าที่เป็นศูนย์วิจัยที่มุ่งเน้นการวิจัย และให้บริการทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับนิเวศวิทยา อุตสาหกรรม เพื่อการเผยแพร่ และการใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาสังคม และประเทศชาติ
- ด้านการทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางความร่วมมือ และเชื่อมโยงเครือข่าย นักวิชาการ นักวิจัย และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม
- ด้านการส่งเสริมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน และสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่สนับสนุนให้ภาคอุตสาหกรรมเกิดการพัฒนาไปได้โดยส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ด้านการทำหน้าที่เป็นส่วนสนับสนุนการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการศึกษาวิจัยด้านนิเวศวิทยาอุตสาหกรรม และสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงกับภาคอุตสาหกรรม

วิสัยทัศน์

เป็นศูนย์วิจัยที่สร้างสรรค์ให้เกิดงานวิจัย
ด้านสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม
และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้สู่สาธารณะ
ทั้งในระดับชาติ และระดับภูมิภาค

พันธกิจ

สร้างความรู้ และนักวิจัย
ด้านสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม
ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อตอบคำถาม
และเสนอทางเลือกให้กับสังคม
ซึ่งครอบคลุมทั้งในระบบเศรษฐกิจ
สังคม และสิ่งแวดล้อม
รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้
ที่ได้จากระบบวิจัยสู่สาธารณะ

ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน

1. สนับสนุนให้เกิดกระบวนการวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม เพื่อนำผลไปสู่การใช้ประโยชน์ด้านอุตสาหกรรม และการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
2. สนับสนุนให้เกิดกระบวนการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ จากกระบวนการวิจัย และสร้างผลงานตีพิมพ์ทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ

ภาพรวมผลการดำเนินงานปี 2558

โครงการวิจัยและบริการวิชาการ

❖ โครงการการพัฒนาคุณภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมภายในนิคม

อุตสาหกรรมภาคเหนือ

การพัฒนาคุณภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมภายในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ เป็นโครงการที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ฝ่ายสวัสดิภาพสาธารณะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำรูปแบบการประเมินประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจของกลุ่มอุตสาหกรรมภายในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ และเพื่อวิเคราะห์หาการพึ่งพาและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน (Symbiosis) ภายในของอุตสาหกรรม (Direct) และ/หรือ ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชน (Indirect) ผลที่คาดว่าจะได้จากโครงการ ได้แก่ ข้อมูลประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจของโรงงานอุตสาหกรรม/กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ รูปแบบ (เครื่องมือและกระบวนการ) การประเมินประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจเพื่อ

การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ต่อยอดกับพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมอื่นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามหลักการประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจ ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ตัวอย่างรูปแบบการพึ่งพาและเกื้อกูลซึ่งกันและกันภายในของอุตสาหกรรม

และ/หรือระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชน เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานในพื้นที่ และข้อเสนอแนะเชิงการจัดการที่ได้จากการวิเคราะห์หาการพึ่งพาและเกื้อกูลซึ่งกันและกันภายในของอุตสาหกรรม และ/หรือ ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชน ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ซึ่งได้มีการส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เสร็จสิ้นแล้วในเดือนมกราคม พ.ศ. 2559

❖ โครงการการจัดทำมาตรฐานโรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ของบริษัท พีทีที ฟีนอล จำกัด

โครงการการจัดทำมาตรฐานโรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ของบริษัท พีทีที ฟีนอล จำกัด เป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนทุนจากบริษัท พีทีที ฟีนอล จำกัดภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และบริษัท พีทีที ฟีนอล จำกัด โครงการนี้มีเป้าหมายสำคัญอย่างชัดเจนในการผลักดันบริษัท พีทีที ฟีนอล จำกัด ให้ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ ที่จัดทำขึ้นโดยสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวมถึงการติดตามตรวจสอบปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์องค์กรในปีที่ 2 ของการขอรับรองปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์องค์กร ตามแนวทางการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์องค์กร องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ประเทศไทย

❖ โครงการส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรในภาคอุตสาหกรรม

โครงการส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรในภาคอุตสาหกรรมระยะที่ 4 เป็นโครงการบริการวิชาการภายใต้การสนับสนุนจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีเป้าหมายของการดำเนินโครงการเพื่อส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมมีการคำนวณข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโรงงาน และจัดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตนอย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับภาคอุตสาหกรรมในการเข้าสู่ระบบการซื้อขายใบอนุญาตปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในกรณีที่ประเทศไทยต้องกำหนดเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอนาคต

❖ การทวนสอบคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรในภาคอุตสาหกรรม

ในปี พ.ศ. 2558 ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมนิเวศวิทยาอุตสาหกรรมได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้ทวนสอบเพื่อรับรองผลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร ตามแนวทางการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์องค์กรขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) รวมทั้งสิ้น 2 องค์กร ได้แก่ บริษัทธนภัคดี จำกัด และ บริษัทน้ำตาลราชบุรี จำกัด

❖ การทวนสอบเพื่อขอรับรองมาตรฐานโรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์

ในปี พ.ศ. 2558 ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมนิเวศวิทยาอุตสาหกรรมได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้ทวนสอบเพื่อการขอรับรองมาตรฐานโรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ ที่จัดทำขึ้นโดยสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ให้แก่ภาคเอกชนจำนวนทั้งสิ้น 2 โรงงาน ได้แก่ บริษัท ไทย เอ็มเอ็มเอ จำกัด (MMA Plant) และบริษัท ไทย เอ็มเอ็มเอ จำกัด (CCS Plant)

ผลงานเด่นเชิงวิชาการ และความรับผิดชอบต่อสังคม

❖ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและฝึกอบรมนิเวศวิทยาอุตสาหกรรมได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่นปี 2557 จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ในปี พ.ศ. 2558 ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยฯ รศ.ดร.กิติกร จามรดุสิต ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่นปี 2557 เชิงนโยบายจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย จากผลงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาอุตสาหกรรมสู่ความยั่งยืนด้วยหลักการประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจ โดยได้เข้ารับรางวัลเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2558 ซึ่งนับเป็นการรับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่นจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยเป็นครั้งที่ 2 หลังจากที่เคยได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยมาแล้วเมื่อปี พ.ศ. 2548

❖ การขับเคลื่อนเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ และคาร์บอนฟุตพริ้นท์องค์กรภายในประเทศไทย

ผลลัพธ์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและประยุกต์ใช้แนวคิดประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจ รวมถึงการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์องค์กรที่ผ่านมาของศูนย์วิจัยและฝึกอบรมนิเวศวิทยาอุตสาหกรรม ได้กลายเป็นเสมือนตัวเร่งปฏิกิริยาเพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ของประเทศไทย ดังจะเห็นได้จากการถูกนำไปอ้างอิงในเอกสารทางวิชาการจากผลงานวิจัยที่เผยแพร่ของทั้งสองโครงการ และการได้รับเชิญเป็นวิทยากรของผู้อำนวยการศูนย์วิจัยฯ ในการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ และการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ภายในประเทศ นับเป็นอีกหนึ่งบทบาทสำคัญของศูนย์วิจัยฯ ในการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้เกิดความยั่งยืน

สรุปผลการดำเนินงานปี 2558

» รางวัลที่ได้รับ

รางวัลผลงานวิจัยดีเด่นปี 2557 เชิงนโยบายจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

» นักศึกษาภายใต้การดูแลของศูนย์ฯที่จบการศึกษา

บัณฑิตระดับปริญญาโท หลักสูตรนิเวศวิทยาอุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อมนานาชาติ 2 คน

» นักศึกษาภายใต้การดูแลของศูนย์ฯ

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม 2 คน